

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lisauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

NEUROLOGIJOS SRITYJE VARTOJAMŲ VAISTINIŲ PREPARATŲ KLINIKINIAI TYRIMAI LIETUVOJE: RETROSPEKTYVINĖ 2012–2021 M. ANALIZĖ

Darbo autorius. Emilijus ŽILINSKAS (VI kursas).

Darbo vadovas. Dr. Arūnas VAITKEVIČIUS, VU MF Neurologijos ir neurochirurgijos klinika.

Darbo tikslas. Įvertinti Lietuvoje vykdytų/vykdomų neurologijos srities vaistinių preparatų klinikinių tyrimų skaičiaus dinamiką 2012-2021 m.; apžvelgti ir palyginti neurologijos srities klinikinių tyrimų charakteristikas su kitų sričių klinikinių tyrimų charakteristikomis.

Darbo metodika. Atlikta Europos Sąjungos vaistų reguliavimo institucijų klinikinių tyrimų registro (angl. EudraCT) duomenų analizė – apžvelgtos 2012-2021 m. į registrą įtrauktų klinikinių tyrimų, kuriuose dalyvavo Lietuva, charakteristikos. Taip pat įvertinta Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos (VVKT) skelbiama informacija apie klinikinius tyrimus. Vertinta: klinikinio tyrimo fazė (I, II, III, IV ar kelios); klinikinio tyrimo užsakovo statusas (komercinis ar nekomercinis); neurologinė būklė (indikacija), į kurią orientuotas tiriamojo vaistinio preparato taikymas (pvz., išsėtinė sklerozė, Alzheimerio liga, epilepsija ir kt.); tiriamųjų amžius (vaikai iki 18 m., suaugusieji (18-65 m.), vyresni (virš 65 m.)); klinikinio tyrimo imtis (Lietuvoje ir visoje Europos Sąjungoje/Europos Ekonominėje Bendrijoje); klinikinio tyrimo vykdymo Lietuvoje centrai (vienas ar keli); tiriamojo vaistinio preparato pobūdis (cheminis ar biologinis); tyrimo tikslas (diagnostika, profilaktika, gydymas, saugumas ir/ar veiksmingumas). Duomenys apdoroti naudojant MS Excel programą, statistinė analizė atlikta naudojant IBM SPSS Statistics ir R commander programas.

Rezultatai. 2012-2021 m. laikotarpiu į EudraCT duomenų bazę įtraukti 679 klinikiniai tyrimai, kuriuos vykdė/vykdo Lietuvos mokslo ir gydymo įstaigos, iš jų 55 (8,1%) – neurologijos srities vaistinių preparatų tyrimai. Registruotų neurologijos srities klinikinių tyrimų skaičius ir procentinė dalis nuo visų registruotų klinikinių tyrimų kasmet mažėjo (atitinkamai $R^2=0,379$, $p=0,058$ ir $R^2=0,402$, $p=0,049$). Visuose neurologijos srities klinikiniuose tyrimuose Lietuva dalyvavo kartu su kitomis ES/EEB šalimis. Beveik visi (53 iš 55 (96,36%)) tyrimai atlikti komercinių užsakovų (farmacijos įmonių). Daugiausia klinikinių tyrimų (42 (76,36%)) registruoti kaip III fazės tyrimai. Trys ketvirtadaliai (42 (76,36%)) tyrimų – kontroliuojami. Asmenys iki 18 metų įtraukti į 12, 18-64 metų asmenys – į 49, 65 metų ir vyresni asmenys – į 30 tyrimų. Didžiojoje dalyje (44 (80%)) tyrimų vaistinio preparato pobūdis cheminis, likusių 11 (20%) – biologinis. Daugiausia vaistinių preparatų tyrimų (23 (41,82%)) orientuoti į išsėtinę sklerozę, kiek mažiau (14 (25,45%)) – į epilepsiją, 8 (14,55%) – į Alzheimerio ligą. 36 (65,45%) tyrimai užbaigti,

į pastaruosius vidutiniškai planuota įtraukti 8 (1-45) tiriamuosius asmenis iš Lietuvos. Lyginant su kitų sričių tyrimais, neurologijos srities vaistinių preparatų klinikiniuose tyrimuose rečiau tirtas biologinės prigimties vaistas ($p=0,024$), į šiuos tyrimus rečiau įtraukiami vyresnio amžiaus (>65 m.) tiriamieji ($p<0,001$), šiuos tyrimus rečiau vykdo ne viena, bet kelios mokslo ir gydymo įstaigos Lietuvoje ($p=0,035$).

Išvados. Lietuvoje atliekamų neurologijos srities vaistinių preparatų klinikinių tyrimų skaičius 2012-2021 m. palaipsniui mažėjo. Neurologijos srities klinikiniai tyrimai išsiskiria tiriamojo vaistinio preparato pobūdžiu, tiriamųjų amžiumi ir vykdymo centrų skaičiumi.

Raktažodžiai. Klinikiniai tyrimai; neurologija; vaistiniai preparatai.